

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

27 martie 2019*

„Recurs – Dumping – Importuri de module fotovoltaice pe bază de siliciu cristalin și componentele lor cheie (și anume celule) originare sau expediate din China – Taxă antidumping definitivă – Regulamentul (CE) nr. 1225/2009 – Articolul 3 alineatul (7) – Articolul 9 alineatul (4) – Domeniul de aplicare în timp al Regulamentului (UE) nr. 1168/2012”

În cauza C-236/17 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, introdus la 8 mai 2017,

Canadian Solar Emea GmbH, cu sediul în München (Germania),

Canadian Solar Manufacturing (Changshu) Inc., cu sediul în Changshu (China),

Canadian Solar Manufacturing (Luoyang) Inc., cu sediul în Luoyang (China),

Csi Cells Co. Ltd, cu sediul în Suzhou (China),

Csi Solar Power Group Co. Ltd, fostă Csi Solar Power (China) Inc., cu sediul în Suzhou,

reprezentate de J. Bourgeois și de A. Willems, avocats, precum și de S. De Knop, de M. Meulenbelt și de B. Natens, avocatul,

recurente,

celelalte părți din procedură fiind:

Consiliul Uniunii Europene, reprezentat de H. Marcos Fraile, în calitate de agent, asistată de N. Tuominen, avocată,

pârât în primă instanță,

Comisia Europeană, reprezentată de N. Kuplewatzky, de J.-F. Brakeland și de T. Maxian Rusche, în calitate de agenți,

intervenientă în primă instanță,

* Limba de procedură: engleza.

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul T. von Danwitz, președintele Camerei a șaptea, îndeplinind funcția de președinte al Camerei a patra, doamna K. Jürimäe și domnii C. Lycourgos (raportor), E. Juhász și C. Vajda, judecători,

avocat general: domnul E. Tanchev,

grefier: doamna L. Hewlett, administratoră principală,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 20 iunie 2018,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 3 octombrie 2018,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Prin recursul formulat, Canadian Solar Emea GmbH, Canadian Solar Manufacturing (Changshu) Inc., Canadian Solar Manufacturing (Luoyang) Inc., Csi Cells Co. Ltd și Csi Solar Power Group Co. Ltd, fostă Csi Solar Power (China) Inc. (denumită în continuare „Csi Solar Power”), solicită anularea Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 28 februarie 2017, Canadian Solar Emea și alții/Consiliul (T-162/14, nepublicată, denumită în continuare „hotărârea atacată”, EU:T:2017:124), în măsura în care, prin aceasta, Tribunalul a respins acțiunea recurentelor având ca obiect anularea Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 1238/2013 al Consiliului din 2 decembrie 2013 de instituire a unei taxe antidumping definitive și de percepere definitivă a taxei provizorii impuse pentru importurile de module fotovoltaice pe bază de siliciu cristalin și componentele lor cheie (și anume celule) originare sau expediate din Republica Populară Chineză (JO 2013, L 325, p. 1, denumit în continuare „regulamentul în litigiu”), în măsura în care se aplică recurentelor.
- 2 Prin recursul incident formulat, Comisia Europeană solicită anularea hotărârii atacate în măsura în care Tribunalul, pe de o parte, a respins excepția de inadmisibilitate pe care ea o invocase și, pe de altă parte, ar fi săvârșit o eroare de drept în interpretarea Regulamentului (CE) nr. 1225/2009 al Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind protecția împotriva importurilor care fac obiectul unui dumping din partea țărilor care nu sunt membre ale Comunității Europene (JO 2009, L 343, p. 51, denumit în continuare „regulamentul de bază”).

Cadrul juridic

Regulamentul de bază

- 3 Articolul 1 alineatele (2) și (3) din regulamentul de bază prevede:

„(2) Se consideră că un produs face obiectul unui dumping atunci când prețul său de export către Comunitate este mai mic decât prețul comparabil, practicat în cadrul operațiunilor comerciale normale, pentru produsul similar în țara exportatoare.

(3) Țara exportatoare este în mod normal țara de origine. Cu toate acestea, poate fi o țară intermediară, cu excepția cazului în care, de exemplu, produsele respective numai tranzitează această țară, produsele respective nu sunt fabricate în această țară sau nu există preț comparabil pentru aceste produse în această țară.”

4 Articolul 2 alineatul (7) litera (a) din acest regulament prevede:

„În cazul importurilor care provin din țări care nu au economie de piață, valoarea normală se stabilește pe baza prețului sau a valorii construite într-o țară terță care are economie de piață sau pe baza prețului dintr-o astfel de țară terță către alte țări, inclusiv către Comunitate, sau, în cazul în care aceste lucruri nu sunt posibile, în orice alt mod rezonabil, inclusiv pe baza prețului plătit efectiv sau care urmează să fie plătit în Comunitate pentru produsul similar, ajustat în mod corespunzător, în cazul în care este necesar, pentru ca acesta să includă o marjă de profit rezonabilă.

O țară terță cu economie de piață adecvată se alege în mod rezonabil, ținând seama de toate informațiile utile disponibile în momentul efectuării alegerii. Se ține de asemenea seama de termene și, după caz, se alege o țară terță cu economie de piață care face obiectul aceleiași anchete.

Părțile care participă la anchetă sunt informate de îndată după începerea anchetei cu privire la țara terță cu economie de piață respectivă și au la dispoziție zece zile pentru a-și prezenta comentariile.”

5 Potrivit articolului 2 alineatul (7) litera (c) din regulamentul respectiv, „[c]ererea prezentată în temeiul literei (b) trebuie formulată în scris și să conțină probe suficiente că producătorul își desfășoară activitatea în condițiile unei economii de piață” și, în această privință, că îndeplinește criteriile enumerate cu precizie. În această dispoziție se adaugă:

„În termen de trei luni de la inițierea procedurii, se determină dacă producătorul îndeplinește sau nu [criteriile menționate], după o consultare specifică a comitetului consultativ și după ce industria comunitară a avut ocazia să își prezinte observațiile. Soluția stabilită rămâne în vigoare pe tot parcursul anchetei.”

6 Sub titlul „Stabilirea existenței unui prejudiciu”, articolul 3 alineatele (6) și (7) din același regulament are următorul cuprins:

„(6) Trebuie demonstrat cu ajutorul tuturor elementelor doveditoare pertinente prezentate în legătură cu alineatul (2) că importurile care fac obiectul unui dumping cauzează un prejudiciu în sensul prezentului regulament. Concret, acest lucru implică demonstrarea faptului că volumul și/sau nivelurile prețurilor menționate la alineatul (3) au un impact asupra industriei comunitare în sensul alineatului (5) și că acest impact este de asemenea natură încât poate fi considerat important.

(7) Factorii cunoscuți, alții decât importurile care fac obiectul unui dumping și care aduc în același timp un prejudiciu industriei comunitare, se analizează, de asemenea, de așa manieră încât prejudiciul adus de acești alți factori să nu fie atribuit importurilor care fac obiectul unui dumping în sensul alineatului (6). Factorii care pot fi considerați ca pertinente în acest sens includ, printre altele, volumul și prețul importurilor care nu sunt vândute la prețuri de dumping, scăderea cererii sau modificările configurației consumului, practicile comerciale restrictive ale producătorilor din țări terțe și membre ale Comunității și concurența între acești producători, evoluția tehnologiilor, precum și rezultatele la export și productivitatea industriei comunitare.”

7 Articolul 9 alineatul (4) din regulamentul de bază, care privește impunerea de taxe definitive, prevede:

„În cazul în care din constatarea definitivă a faptelor reiese că există dumping și prejudiciu care rezultă din acesta și că interesul Comunității necesită o acțiune în conformitate cu articolul 21, Consiliul [Uniunii Europene] impune o taxă antidumping definitivă, hotărând cu privire la propunerea Comisiei, prezentată după consultarea comitetului consultativ. Propunerea este adoptată de către Consiliu, cu excepția cazului în care hotărăște cu majoritate simplă să respingă propunerea, în termen de o lună de la prezentarea acesteia de către Comisie. [...] Valoarea taxei antidumping nu trebuie să depășească marja de dumping stabilită și trebuie să fie mai mică decât această marjă, în cazul în care această taxă mai mică este suficientă pentru a elimina prejudiciul adus industriei comunitare.”

8 Articolul 17 din regulamentul de bază prevede:

„(1) În cazul în care numărul reclamanților, al exportatorilor sau al importatorilor, al tipului de produse sau de tranzacții este mare, ancheta se poate limita la un număr rezonabil de părți, de produse sau de tranzacții, utilizând eșantioane reprezentative statistic întocmite pe baza informațiilor disponibile în momentul selectării sau la cel mai mare volum de producție, de vânzări sau de exporturi care pot face în mod rezonabil obiectul anchetei, ținând seama de timpul disponibil.

[...]”

9 La 12 decembrie 2012 a fost adoptat Regulamentul (UE) nr. 1168/2012 al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului nr. 1225/2009 (JO 2012, L 344, p. 1). Conform articolului 1 din Regulamentul nr. 1168/2012:

„[Regulamentul de bază] se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2 alineatul (7) se modifică după cum urmează:

(a) în penultima teză din litera (c), cuvintele «În termen de trei luni de la inițierea procedurii» sunt înlocuite cu următorul text: «În mod normal în termen de șapte luni, și în orice caz nu mai târziu de opt luni de la inițierea procedurii»;

(b) se adaugă următoarea literă:

«(d) În cazul în care Comisia și-a limitat examinarea în conformitate cu articolul 17, o determinare în conformitate cu literele (b) și (c) din prezentul alineat se limitează la părțile incluse în examinare și la orice producător care beneficiază de un tratament individual în conformitate cu articolul 17 alineatul (3).»

2. La articolul 9 alineatul (6), prima teză se înlocuiește cu următorul text:

«În cazul în care examinarea este limitată de către Comisie în conformitate cu articolul 17, orice taxă antidumping care se aplică importurilor provenind de la exportatorii sau producătorii care s-au făcut cunoscuți în conformitate cu articolul 17, dar care nu au fost incluși în examinare, nu depășește marja de dumping medie ponderată stabilită pentru părțile care constituie eșantionul, indiferent dacă valoarea normală stabilită pentru astfel de părți este determinată în baza articolului 2 alineatele (1)-(6) sau a articolului 2 alineatul (7) litera (a).»”

10 În temeiul articolelor 2 și 3 din Regulamentul nr. 1168/2012, acesta din urmă se aplică tuturor anchetelor noi și în curs începând cu 15 decembrie 2012 și intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*. Publicarea respectivă a avut loc la 14 decembrie 2012.

Regulamentul în litigiu

11 Potrivit articolului 1 alineatul (1) din regulamentul în litigiu, se instituie o taxă antidumping definitivă la importurile de module fotovoltaice pe bază de siliciu cristalin sau panouri și celule de tipul celor utilizate în modulele sau panourile fotovoltaice pe bază de siliciu cristalin, originare sau expediate din Republica Populară Chineză, încadrate în anumite coduri din Nomenclatura combinată care figurează în anexa I la Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 al Consiliului din 23 iulie 1987 privind Nomenclatura tarifară și statistică și Tariful vamal comun (JO 1987, L 256, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 4, p. 3), în versiunea aplicabilă la data adoptării regulamentulului în litigiu. Alineatul (2) al acestui articol instituie o taxă antidumping definitivă aplicabilă prețului net, franco la frontiera Uniunii Europene înainte de vamuire, al produselor prezentate la alineatul (1) al articolului menționat și fabricate de societățile enumerate la alineatul (2).

- 12 Potrivit articolului 3 alineatul (1) din regulamentul în litigiu, care se aplică anumitor produse ale căror referințe sunt specificate în raport cu această nomenclatură combinată și care sunt facturate de societăți ale căror angajamente au fost acceptate de Comisie și ale căror nume sunt menționate în anexa la Decizia de punere în aplicare 2013/707/UE a Comisiei din 4 decembrie 2013 de confirmare a acceptării unui angajament oferit în legătură cu procedurile antidumping și antisubvenție privind importurile de module fotovoltaice pe bază de siliciu cristalin și componentele lor cheie (și anume celule) originare sau expediate din Republica Populară Chineză pentru perioada de aplicare a măsurilor definitive (JO 2013, L 325, p. 214), importurile declarate pentru punerea în liberă circulație sunt exceptate de la taxa antidumping instituită la articolul 1 din regulamentul în litigiu dacă sunt respectate anumite condiții.
- 13 Articolul 3 alineatul (2) din regulamentul în litigiu prevede că se instituie o datorie vamală în momentul acceptării declarației de punere în liberă circulație ori de câte ori se constată că una sau mai multe dintre condițiile menționate la alineatul (1) al acestui articol nu sunt îndeplinite sau atunci când Comisia își retrage acceptul privind angajamentul.

Istoricul litigiului

- 14 Recurențele aparțin grupului Canadian Solar. Canadian Solar Manufacturing (Changshu), Canadian Solar Manufacturing (Luoyang), Csi Cells Co. și Csi Solar Power sunt producători-exportatori de celule și de module fotovoltaice pe bază de siliciu cristalin. Canadian Solar EMEA se prezintă ca importatorul asociat al acestora, stabilit în Uniune.
- 15 La 6 septembrie 2012, Comisia Europeană a publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* un Aviz de deschidere a unei proceduri antidumping privind importurile de module fotovoltaice pe bază de siliciu cristalin și componentele lor cheie (de exemplu celule și plachete) originare din Republica Populară Chineză (JO 2012, C 269, p. 5).
- 16 Grupul Canadian Solar a cooperat în cadrul acestei proceduri.
- 17 La 21 septembrie 2012, recurențele au depus o cerere prin care solicitau să fie selectate pentru eșantionul prevăzut la articolul 17 din regulamentul de bază. Cu toate acestea, nu s-a dat curs acestei cereri.
- 18 În paralel, la 8 noiembrie 2012, Comisia a publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* un Aviz de deschidere a unei proceduri antisubvenție privind importurile de module fotovoltaice pe bază de siliciu cristalin și componentele lor cheie (de exemplu celule și plachete) originare din Republica Populară Chineză (JO 2012, C 340, p. 13).
- 19 La 13 noiembrie 2012, recurențele, care au calitatea de producători-exportatori, au depus, în temeiul articolului 2 alineatul (7) litera (b) din regulamentul de bază, cereri de acordare a statutului de societate care funcționează în condițiile unei economii de piață (denumit în continuare „TEP”).
- 20 La 3 ianuarie 2013, Comisia le-a informat pe recurențe că aceste cereri nu vor fi examinate.
- 21 La 1 martie 2013, Comisia a adoptat Regulamentul (UE) nr. 182/2013, prin care se supun înregistrării importurile de module fotovoltaice pe bază de siliciu cristalin și componentele lor cheie (și anume celule și plachete) originare sau expediate din Republica Populară Chineză (JO 2013, L 61, p. 2).

- 22 La 4 iunie 2013, Comisia a adoptat Regulamentul (UE) nr. 513/2013 de instituire a unei taxe antidumping provizorii la importurile de module fotovoltaice pe bază de siliciu cristalin și componentele lor cheie (și anume celule și plachete) originare sau expediate din Republica Populară Chineză și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 182/2013 [...] (JO 2013, L 152, p. 5, denumit în continuare „regulamentul provizoriu”).
- 23 La 2 august 2013, Comisia a adoptat Decizia 2013/423/UE de acceptare a unui angajament oferit în legătură cu procedura antidumping privind importurile de module fotovoltaice pe bază de siliciu cristalin și componentele lor cheie (celule și plachete) originare sau expediate din Republica Populară Chineză (JO 2013, L 209, p. 26) de un grup de producători-exportatori chinezi cooperanți, care sunt enumerați în anexa la această decizie, printre care se aflau Canadian Solar Manufacturing (Changshu), Canadian Solar Manufacturing (Luoyang), Csi Cells Co. și Csi Solar Power, alături de Camera de Comerț a Chinei pentru Importul și Exportul de Mașini și Produse Electronice (denumită în continuare „CCCME”).
- 24 În aceeași zi, Comisia a adoptat Regulamentul (UE) nr. 748/2013 de modificare a Regulamentului nr. 513/2013 (JO 2013, L 209, p. 1), pentru a ține seama de Decizia 2013/423. În esență, cu condiția îndeplinirii anumitor cerințe, articolul 6 din Regulamentul nr. 513/2013, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 748/2013, prevede în special că importurile anumitor produse determinate în acest regulament, declarate pentru punerea în liberă circulație și facturate de societăți ale căror angajamente au fost acceptate de Comisie și care sunt enumerate în anexa la Decizia 2013/423, sunt exceptate de la taxa antidumping provizorie instituită prin articolul 1 din regulamentul respectiv.
- 25 La 27 august 2013, Comisia a comunicat faptele și considerațiile esențiale pe baza cărora intenționa să propună instituirea de taxe antidumping la importurile de module și componentele lor cheie (și anume celule) originare sau expediate din China.
- 26 În urma comunicării concluziilor finale ale procedurilor antidumping și antisubvenție, producătorii-exportatori, împreună cu CCCME, au prezentat o notificare în vederea modificării ofertei lor inițiale de angajament.
- 27 La 2 decembrie 2013, Consiliul a adoptat regulamentul în litigiu. Întrucât au cooperat la ancheta antidumping, dar nu au fost reținute pentru eșantionul prevăzut la articolul 17 din regulamentul de bază, producătorii-exportatori din grupul Canadian Solar au fost înscrși în anexa I la regulamentul în litigiu. Societăților incluse pe această listă li s-a impus, în temeiul articolului 1 din acest regulament, o taxă antidumping de 41,3 %. În anumite condiții, articolul 3 din regulamentul menționat excepta de la taxa instituită la articolul 1 importurile facturate de societățile ale căror angajamente au fost acceptate de Comisie, enumerate în anexa la Decizia de punere în aplicare 2013/707, printre care figurau acești producători-exportatori.
- 28 La 2 decembrie 2013, în cadrul procedurii antisubvenție desfășurate în paralel, Consiliul a adoptat Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1239/2013 de instituire a unei taxe compensatorii definitive la importurile de module fotovoltaice pe bază de siliciu cristalin și componentele lor cheie (și anume celule) originare sau expediate din Republica Populară Chineză (JO 2013, L 325, p. 66).
- 29 La 4 decembrie 2013, Comisia a adoptat Decizia de punere în aplicare 2013/707, prin care a acceptat angajamentul modificat oferit de producătorii-exportatori enumerați în anexa la aceasta, împreună cu CCCME, în cadrul procedurilor antidumping și antisubvenție privind importurile de module fotovoltaice pe bază de siliciu cristalin și componentele lor cheie (și anume celule) originare sau expediate din China pentru perioada de punere în aplicare a măsurilor definitive.
- 30 Ca urmare a depunerii cererii în anulare în cauza în care s-a pronunțat hotărârea atacată, Comisia a adoptat Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/866 din 4 iunie 2015 de retragere a acceptării angajamentului pentru trei producători-exportatori în temeiul Deciziei de punere în aplicare 2013/707

[...] (JO 2015, L 139, p. 30). În temeiul articolului 1 din acest regulament de punere în aplicare, acceptarea angajamentului cu privire în special la Canadian Solar Manufacturing (Changshu), la Canadian Solar Manufacturing (Luoyang), la Csi Cells Co. și la Csi Solar Power este retrasă. Respectivul regulament de punere în aplicare a intrat în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, respectiv la 6 iunie 2015.

- 31 Comisia a adoptat Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/367 al Comisiei din 1 martie 2017 de instituire a unei taxe antidumping definitive pentru importurile de module fotovoltaice pe bază de siliciu cristalin și componentele lor cheie (și anume celule) originare sau expediate din Republica Populară Chineză, în urma unei reexaminări efectuate în perspectiva expirării măsurilor în conformitate cu articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2016/1036 al Parlamentului European și al Consiliului și de încheiere a anchetei de reexaminare intermediară parțială efectuate în temeiul articolului 11 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2016/1036 (JO 2017, L 56, p. 131).

Procedura în fața Tribunalului și hotărârea atacată

- 32 În susținerea acțiunii, recurentele au invocat șase motive, întemeiate, primul, pe încălcarea articolului 5 alineatele (10) și (11) din regulamentul de bază, al doilea, pe încălcarea articolelor 1 și 17 din acest regulament, al treilea, pe încălcarea articolului 2 din regulamentul menționat, al patrulea, pe încălcarea articolului 1 alineatul (4) din același regulament, al cincilea, pe încălcarea articolului 2 alineatul (7) litera (c) din regulamentul de bază, iar al șaselea, pe încălcarea articolului 3 și a articolului 9 alineatul (4) din acest regulament.
- 33 Tribunalul a respins, mai întâi, excepția de inadmisibilitate ridicată de Consiliu și de Comisie, concluzionând în special că acceptarea unei oferte de angajament nu influențează nici admisibilitatea acțiunii formulate împotriva unui act de instituire a unei taxe antidumping, nici aprecierea motivelor invocate în susținerea acestuia și că recurentele și-au menținut interesul de a obține anularea regulamentului în litigiu.
- 34 Apoi, Tribunalul a examinat motivele invocate de recurente în susținerea acțiunii lor. Acesta a respins primele trei motive ca inadmisibile și ultimele trei ca nefondate. Prin urmare, Tribunalul a respins acțiunea în totalitate.

Concluziile părților

- 35 Prin recursul formulat, recurentele solicită Curții:
- anularea hotărârii atacate;
  - admiterea cererii formulate în primă instanță și anularea regulamentului în litigiu, în măsura în care le privește pe recurente;
  - obligarea pârâtei în primă instanță la plata cheltuielilor de judecată efectuate de recurente și a propriilor cheltuieli de judecată, atât în primă instanță, cât și în recurs;
  - obligarea tuturor celorlalte părți la recurs să suporte propriile cheltuieli de judecată sau, cu titlu subsidiar,
  - anularea hotărârii atacate;
  - trimiterea cauzei spre rejudecare la Tribunal;

- soluționarea odată cu fondul a cererii privind cheltuielile de judecată aferente procedurii în primă instanță și în recurs până la hotărârea definitivă a Tribunalului și
- obligarea tuturor celorlalte părți din procedură la plata propriilor cheltuieli de judecată.

36 Consiliul solicită Curții:

- respingerea recursului și
- obligarea recurentelor la plata cheltuielilor de judecată aferente recursului și procedurii în fața Tribunalului.

37 Comisia solicită Curții:

- respingerea recursului și
- obligarea recurentelor la plata cheltuielilor de judecată.

38 Prin recursul incident formulat, Comisia, susținută de Consiliu, solicită Curții:

- anularea hotărârii atacate;
- declararea acțiunii formulate în primă instanță ca fiind inadmisibilă;
- în subsidiar, declararea acțiunii în primă instanță ca fiind rămasă fără obiect sau
- cu titlu foarte subsidiar, declararea acțiunii în primă instanță ca fiind nefondată și infirmarea interpretării legăturii de cauzalitate, în sensul articolului 3 din regulamentul de bază, date de Tribunal în cadrul celui de al șaselea motiv al acțiunii în primă instanță și
- obligarea recurentelor la plata cheltuielilor de judecată.

39 Recurentele solicită Curții:

- respingerea în totalitate a recursului incident;
- obligarea Comisiei să suporte cheltuielile de judecată ale recurentelor și propriile cheltuieli de judecată care decurg atât din acțiunea în primă instanță, cât și din recursul incident și
- obligarea Consiliului la plata propriilor cheltuieli de judecată.

Cu privire la recursul incident

40 Recursul incident introdus de Comisie urmărește, cu titlu principal, contestarea admisibilității acțiunii în primă instanță, ceea ce constituie o chestiune prealabilă celor referitoare la fond invocate în cadrul recursului principal. Prin urmare, este necesar să fie examinat mai întâi.

41 În susținerea recursului incident, Comisia, susținută de Consiliu, invocă trei motive. Primul motiv, invocat cu titlu principal, este întemeiat pe o eroare de drept în măsura în care Tribunalul a considerat că regulamentul în litigiu este susceptibil, prin el însuși, să aibă consecințe juridice pentru recurente. Al doilea motiv, invocat cu titlu subsidiar, este întemeiat pe o lipsă de motivare și pe o eroare de drept în măsura în care Tribunalul a statuat că interesul recurentelor în anularea regulamentulului în litigiu era încă existent la data pronunțării hotărârii atacate. Al treilea motiv,

prezentat cu titlu foarte subsidiar, este întemeiat pe o eroare de drept care constă în faptul că Tribunalul a considerat că articolul 3 și articolul 9 alineatul (4) din regulamentul de bază impun o analiză în două etape care constă, mai întâi, în a demonstra lipsa întreruperii legăturii de cauzalitate dintre dumping și prejudiciu și, apoi, în a ajusta marja de dumping și, prin urmare, taxa, pe baza unei alocări a diferitor factori ai prejudiciului.

Cu privire la primul motiv al recursului incident

Argumentele părților

- 42 Primul motiv al motivului incident, care este prezentat cu titlu principal, se împarte în două aspecte.
- 43 Prin intermediul primului aspect al primului motiv, care vizează punctele 41-47 din hotărârea atacată, Comisia susține că Tribunalul nu a motivat suficient concluzia potrivit căreia regulamentul în litigiu, iar nu Decizia de punere în aplicare 2013/707, afectează situația juridică a recurenților și că, în orice caz, prin formularea acestei concluzii, Tribunalul a încălcat principiul general de drept al Uniunii privind echilibrul instituțional, precum și articolele 8 și 9 din regulamentul de bază.
- 44 Comisia apreciază, în primul rând, că concluzia Tribunalului potrivit căreia trebuie să se solicite anularea regulamentul în litigiu ca mijloc adecvat pentru a contesta concluziile referitoare la existența unui dumping, a unui prejudiciu și a unei legături de cauzalitate omite cu totul faptul că recurențele trebuiau să atace Decizia de punere în aplicare 2013/707 în cazul în care urmăreau să conteste aceste concluzii. Or, aprecierile Tribunalului ar sprijini numai concluzia potrivit căreia o cale de atac ar putea fi formulată fie împotriva regulamentul în litigiu, fie împotriva Deciziei de punere în aplicare 2013/707. De aici ar rezulta o lipsă de motivare, întrucât ar fi imposibil să se deducă din hotărârea atacată motivul pentru care regulamentul în litigiu ar fi în mod necesar sau chiar în mod obișnuit actul care ar trebui să fie atacat, iar nu Decizia de punere în aplicare 2013/707, din care în realitate decurg drepturile și/sau obligațiile importatorului în cauză.
- 45 În al doilea rând, prin faptul că a decis că acțiunea trebuie formulată împotriva regulamentul în litigiu, iar nu împotriva Deciziei de punere în aplicare 2013/707, Comisia susține că Tribunalul a încălcat principiul general al echilibrului instituțional, precum și repartizarea competențelor între Consiliu și Comisie, astfel cum este prevăzută la articolele 8 și 9 din regulamentul de bază. Într-adevăr, concluzia Tribunalului ar implica faptul că această decizie de punere în aplicare nu este suficientă în sine, ci trebuie să fie validată de drepturile și obligațiile independente instituite de Consiliu ca urmare a adoptării regulamentul în litigiu.
- 46 Pe de altă parte, Comisia constată că aceste erori de drept nu pot fi reparate de concluzia formulată la punctul 42 din hotărârea atacată, potrivit căreia instanțele Uniunii ar fi confirmat „implicit, dar în mod necesar” admisibilitatea acțiunii împotriva regulamentelor de instituire a unor taxe definitive, introdusă de părți interesate a căror ofertă de angajament a fost acceptată. Pe de o parte, această chestiune nu ar fi fost abordată în jurisprudența citată la acest punct și, pe de altă parte, această jurisprudență ar fi în directă contradicție cu Hotărârea din 29 martie 1979, NTN Toyo Bearing și alții/Consiliul (113/77, EU:C:1979:91).
- 47 Prin intermediul celui de al doilea aspect al primului motiv al recursului incident, Comisia susține că acceptarea unui angajament constituie un act pozitiv a cărui adoptare a fost solicitată de recurenți și care nu afectează situația juridică a acestora. Concluzia contrară a Tribunalului de la punctul 46 din hotărârea atacată, presupunând că este corectă, nu ar dovedi decât un interes de a solicita anularea Deciziei de punere în aplicare 2013/707, însă nu și a regulamentul în litigiu. Punctul 46 din hotărârea atacată ar conține două erori de drept.

- 48 În primul rând, respectivul punct 46 nu ar prezenta niciun raționament care să explice motivul pentru care acceptarea angajamentului de către Comisie ar fi diferită de o decizie a Comisiei prin care se constată compatibilitatea cu piața internă a unei concentrări care i-a fost notificată, de o declarație a Comisiei prin care se constată că un acord nu este contrar articolul 101 alineatul (1) TFUE sau de o decizie prin care se declară compatibil cu piața internă un ajutor de stat notificat.
- 49 În al doilea rând, Comisia afirmă că articolul 8 din regulamentul de bază nu prevede adoptarea unui act distinct odată ce Comisia a finalizat ancheta privind dumpingul și prejudiciul. Or, această concluzie a Tribunalului ar echivala cu situația în care o societate care oferă un angajament să fie obligată să conteste în mod anticipat decizia de acceptare a angajamentului, chiar înainte de finalizarea anchetei antidumping după mai multe luni.
- 50 Comisia menționează, din motive de exhaustivitate, că punctul 47 din hotărârea atacată conține două erori de drept. Pe de o parte, afirmația Tribunalului potrivit căreia regulamentul în litigiu a modificat situația juridică a recurenților în ceea ce privește „taxele antidumping asupra produselor care nu fac obiectul angajamentului” s-ar întemeia pe o eroare de drept legată de interpretarea ofertei de angajament sau de o denaturare a elementelor de probă de către Tribunal, în cazul în care această ofertă ar trebui să fie calificată drept „element de fapt”. Astfel, potrivit Comisiei, recurențele nu au dreptul să vândă produsul în cauză decât în conformitate cu dispozițiile angajamentului, astfel cum reiese în mod clar și neechivoc din textul ofertei de angajament. Prin urmare, ar fi putut să existe taxe numai asupra produselor care depășesc nivelul anual, iar nu asupra unor „produse care nu fac obiectul angajamentului”.
- 51 Pe de altă parte, întrucât taxele pentru „produsele [...] care depășesc nivelul anual” au fost deja incluse în oferta de angajament, nu ar fi vorba, așadar, despre un nou drept sau o nouă obligație care ar decurge din regulamentul în litigiu.
- 52 Recurențele apreciază că primul motiv al recursului incident al Comisiei trebuie respins.

Aprecierea Curții

- 53 Prin intermediul primului motiv al recursului incident, Comisia susține în esență că Tribunalul, la punctele 41-47 din hotărârea atacată, a săvârșit o eroare de drept considerând că regulamentul în litigiu este susceptibil, prin el însuși, să aibă consecințe juridice pentru recurenți.
- 54 Primul aspect al acestui motiv este întemeiat în esență pe faptul că Tribunalul nu a motivat suficient concluzia potrivit căreia regulamentul în litigiu, iar nu Decizia de punere în aplicare 2013/707, prin care Comisia a acceptat angajamentul oferit de producătorii-exportatori menționați în anexa la aceasta, printre care se numără cei din grupul Canadian Solar, afectează situația juridică a recurenților și că, în orice caz, atunci când a formulat această concluzie, Tribunalul a încălcat principiul echilibrului instituțional.
- 55 Trebuie arătat în primul rând că, contrar argumentelor Comisiei, la punctele 41-47 din hotărârea atacată, Tribunalul nu afirmă că regulamentul în litigiu trebuie să fie, în mod necesar sau chiar în mod obișnuit actul atacat, și nici că acțiunea în anulare trebuie să fie formulată împotriva acestui regulament, iar nu împotriva Deciziei de punere în aplicare 2013/707. Astfel, trebuie să se constate că argumentul Comisiei provine dintr-o lectură eronată a hotărârii atacate. În aceste condiții, nu se poate reproșa Tribunalului că nu a motivat ceea ce nu a afirmat.
- 56 În al doilea rând, trebuie constatat, pe de o parte, că, în cazul în care poziția Comisiei ar fi acceptată, acest lucru ar echivala cu a împiedica întreprinderile, al căror angajament de preț minim de import (denumit în continuare „PMI”) a fost acceptat de Comisie, să atace un regulament de instituire a unei taxe antidumping definitive. Or, după cum a arătat Tribunalul la punctul 42 din hotărârea atacată, nici

Tribunalul și nici Curtea nu au considerat, în hotărârile lor respective citate la acest punct, ca fiind inadmisibilă acțiunea în anulare formulată de o întreprindere împotriva unui regulament care impune acesteia taxe antidumping definitive, ca urmare a faptului că un angajament de PMI oferit de această întreprindere a fost acceptat de Comisie.

- 57 Pe de altă parte, este necesar să se arate că regulamentul în litigiu afectează în mod necesar situația juridică a recurenților în măsura în care, în cazul în care un astfel de regulament ar fi anulat, oferta de angajament ar deveni caducă. Este exact ceea ce a precizat Tribunalul la punctul 45 din hotărârea atacată.
- 58 În plus, trebuie amintit că, după cum reiese din cuprinsul punctelor 44 și 45 din hotărârea atacată, recurențele fac în continuare obiectul taxelor antidumping prevăzute de regulamentul în litigiu, în conformitate cu articolele 1 și 3, pentru importurile care depășesc nivelul anual prevăzut în angajamentul de PMI.
- 59 În acest context, Comisia nu poate pretinde în mod valabil că Tribunalul a încălcat principiul echilibrului instituțional. Dimpotrivă, poziția Comisiei potrivit căreia recurențele trebuiau să atace Decizia de punere în aplicare 2013/707 în cazul în care urmăreau să conteste concluziile referitoare la existența unui dumping nu poate fi acceptată decât dacă Consiliul avea obligația, de îndată ce un angajament de PMI oferit de o întreprindere era acceptat de Comisie, să adopte un regulament de instituire a unor măsuri antidumping definitive. Or, competența Consiliului în această privință nu este o competență nediscreționară, astfel cum acest aspect rezultă din articolul 9 alineatul (4) din regulamentul de bază, potrivit căreia propunerea Comisiei este adoptată de Consiliu, cu excepția cazului în care decide să o respingă.
- 60 Este necesar să se amintească, în această privință, că rolul Comisiei se integrează în cadrul procesului de decizie al Consiliului. Astfel cum rezultă din dispozițiile regulamentulului de bază, Comisia are sarcina să efectueze anchete și să decidă, pe baza acestora, să încheie procedura sau, dimpotrivă, să o continue, adoptând măsuri provizorii și propunând Consiliului adoptarea unor măsuri definitive. Cu toate acestea, revine Consiliului sarcina de a se pronunța în mod definitiv (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 martie 1990, *Nashua Corporation și alții/Comisia și Consiliul*, C-133/87 și C-150/87, EU:C:1990:115, punctul 8).
- 61 Prin urmare, este necesară respingerea primului aspect al primului motiv al recursului incident.
- 62 În ceea ce privește al doilea aspect al acestui prim motiv, potrivit căruia acceptarea unui angajament de PMI ar constitui un act favorabil recurenților, care nu afectează situația juridică a acestora, spre deosebire de ceea ce ar reieși din cuprinsul punctului 46 din hotărârea atacată, este suficient să se arate că această chestiune este lipsită de relevanță din moment ce actul care face obiectul acțiunii în anulare pe care Tribunalul a considerat-o admisibilă este regulamentul în litigiu, iar nu Decizia de punere în aplicare 2013/707, prin care Comisia a acceptat acest angajament.
- 63 În ceea ce privește cele două erori de drept care ar afecta punctul 47 din hotărârea atacată, în legătură cu care Comisia arată că le invocă numai pentru motive de exhaustivitate, presupunând că ar fi dovedite, astfel de erori, având în vedere ceea ce reiese din cuprinsul punctelor 53-60 din prezenta hotărâre, nu pot avea vreo incidență asupra validității concluziei Tribunalului potrivit căreia excepția de inadmisibilitate invocată de Consiliu și de Comisie trebuia respinsă din cauza faptului că regulamentul în litigiu afectează situația juridică a recurenților.
- 64 Trebuie adăugat că Curtea a hotărât deja că legiuitorul Uniunii, la momentul adoptării acestui regulament, a instituit măsuri de protecție comercială care formează un ansamblu sau un „pachet”, care urmăresc atingerea unui rezultat comun, și anume eliminarea efectului prejudiciabil asupra industriei Uniunii al dumpingului chinez asupra produselor în cauză, protejând în același timp

interesul acestei industrii, și că articolul 3 din regulamentul menționat nu poate fi separat de restul dispozițiilor aceluiași regulament (a se vedea în acest sens Hotărârea din 9 noiembrie 2017, SolarWorld/Consiliul, C-204/16 P, EU:C:2017:838, punctele 44 și 55).

65 Prin urmare, primul motiv al recursului incident trebuie respins.

Cu privire la al doilea motiv al recursului incident

Argumentele părților

66 Prin intermediul celui de al doilea motiv al recursului incident, prezentat cu titlu subsidiar, Comisia, susținută de Consiliu, afirmă că, presupunând că Tribunalul ar fi avut dreptate să considere, la punctul 47 din hotărârea atacată, că regulamentul în litigiu a modificat situația juridică a recurentelor pentru motivul că numai în temeiul acestui regulament sunt obligate recurente să plătească taxe pentru panourile solare în discuție care depășesc volumul anual, acțiunea în anulare în fața Tribunalului ar fi rămas fără obiect în ziua intrării în vigoare a Regulamentului de punere în aplicare 2015/866, care a retras acceptarea angajamentului oferit de recurente.

67 Comisia constată că nivelul anual al importului pentru produsul în cauză, prevăzut în acceptarea ofertei de angajament a recurentelor, nu a fost niciodată atins înainte de intrarea în vigoare a acestui regulament de punere în aplicare. Astfel, chiar dacă recurente ar fi avut un interes de a exercita acțiunea întemeiat pe clauza angajamentului care prevede plata unor taxe pentru produsele importate care depășesc acest nivel anual, acest interes ar fi încetat în orice caz să existe la data intrării în vigoare a respectivului regulament de punere în aplicare, ceea ce ar fi condus la constatarea că, la acea dată, acțiunea în anulare rămăsese fără obiect. În această privință, Tribunalul ar fi omis să răspundă la un asemenea argument invocat de Comisie în ședința desfășurată în fața Tribunalului.

68 Comisia adaugă că, chiar presupunând că Tribunalul a răspuns la acest argument, la punctul 47 din hotărârea atacată, răspunsul nu privește problema ridicată de Comisie. Astfel, tocmai pentru că, în speță, Comisia a retras acceptarea angajamentului față de recurente ca urmare a nerespectării acestuia, consecințele juridice ale acestei acceptări nu mai puteau furniza recurentelor un interes legitim de a exercita acțiunea.

69 Recurente consideră că acest motiv trebuie respins în măsura în care este dificil de înțeles și, în orice caz, inoperant.

Aprecierea Curții

70 Este necesar să se precizeze că respingerea primului motiv al recursului incident implică respingerea celui de al doilea motiv. Astfel, reiese din analiza care a condus la respingerea primului motiv că regulamentul în litigiu presupune consecințe cu privire la situația juridică a recurentelor, indiferent de existența Deciziei de punere în aplicare 2013/707.

71 Astfel, împrejurarea că Regulamentul de punere în aplicare 2015/866 a retras acceptarea angajamentului oferit de recurente pe care îl prevedea respectiva Decizie de punere în aplicare 2013/707, în condițiile în care nivelul anual de import pentru produsul în cauză, prevăzut în acest angajament, nu a fost niciodată atins, nu poate avea vreo incidență asupra constatării că regulamentul în litigiu afectează situația juridică a recurentelor și că, prin urmare, acestea pot introduce în mod admisibil în fața Tribunalului o acțiune în anulare împotriva acestui din urmă regulament.

72 Prin urmare, al doilea motiv al recursului incident trebuie respins.

Cu privire la al treilea motiv al recursului incident

- 73 Prin intermediul celui de al treilea motiv al recursului incident, prezentat cu titlu subsidiar, Comisia susține că Tribunalul a săvârșit o eroare în interpretarea articolului 3 din regulamentul de bază, precum și a articolului 9 alineatul (4) din acest regulament, în cadrul examinării celui de al șaselea motiv invocat de recurente, afirmând că dispozițiile respective impuneau ca evaluarea să fie efectuată cu scopul „de a nu conferi industriei din Uniune o protecție care depășește ceea ce este necesar”.
- 74 Este suficient să se arate în această privință că, potrivit articolului 169 alineatul (1) și articolului 178 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții, orice recurs, indiferent dacă este principal sau incident, poate avea ca obiect doar anularea, în tot sau în parte, a deciziei Tribunalului.
- 75 În speță, întrucât motivul în cauză a fost înlăturat, Comisia a obținut în fața Tribunalului respingerea acțiunii în anulare a regulamentului în litigiu în conformitate cu concluziile formulate în cadrul acestei acțiuni. Așadar, al treilea motiv al recursului incident, care nu urmărește, în realitate, decât obținerea unei substituiri a obiectivelor în ceea ce privește interpretarea articolului 3 din regulamentul de bază, precum și a articolului 9 alineatul (4) din acest regulament, nu poate să fie primit (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 ianuarie 2015, Consiliul și alții/Vereniging Milieudéfense și Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht, C-401/12 P-C-403/12 P, EU:C:2015:4, punctul 33, precum și jurisprudența citată).
- 76 În consecință, al treilea motiv al recursului incident trebuie respins ca inadmisibil.
- 77 Având în vedere considerațiile care precedă, este necesar să se respingă recursul incident în totalitate.

Cu privire la recurs

- 78 În susținerea recursului formulat, recurentele invocă patru motive.

Cu privire la primul motiv

Argumentele părților

- 79 Primul motiv este întemeiat pe o eroare de drept în măsura în care Tribunalul, la punctele 64-74 din hotărârea atacată, a impus recurentelor să își dovedească interesul de a invoca primul și al doilea motiv al acțiunii lor în anulare și, în orice caz, pe o eroare la calificarea juridică a faptelor, întrucât recurentele aveau într-adevăr un astfel de interes.
- 80 Acestea susțin în primul rând că, prin analogie, aplicând în privința posibilității de a invoca motive izolate jurisprudența Curții, potrivit căreia orice solicitant are obligația de a demonstra că are un interes de a exercita acțiunea, și anume un interes de a obține anularea actului atacat, Tribunalul a săvârșit o eroare de drept pentru patru motive.
- 81 În primul rând, aprecierea Tribunalului ar fi contrară jurisprudenței Curții, care ar impune în sarcina recurentelor să demonstreze un interes în anularea actului atacat.
- 82 În plus, Tribunalul ar fi omis să distingă primul și al doilea motiv ale acțiunii în anulare de situații în care un motiv este inadmisibil, întrucât reclamantul nu are calitate procesuală pentru a-l invoca. Aceste situații, care rezultă din jurisprudența Curții, ar viza, pe de o parte, cazul în care un motiv nu privește un reclamant, ci urmărește interesul general sau interesul legii și, pe de altă parte, cazul unui motiv

privind norme care, la fel ca regulamentul de procedură al unei instituții, nu sunt destinate să asigure protecția particularilor. Or, primul și al doilea motiv ale acțiunii în anulare nu ar avea legătură cu acest tip de situație, iar Tribunalul nu ar fi invocat faptul că ar fi avut legătură.

- 83 În al doilea rând, recurentele invocă o încălcare a dreptului lor la apărare ca urmare a faptului că Tribunalul le-a împiedicat să invoce motivele pe care le considerau oportune, cu încălcarea articolului 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”).
- 84 În al treilea rând, recurentele consideră că, chiar dacă s-ar admite că erau obligate să își dovedească interesul de a invoca primul și al doilea motiv ale acțiunii în anulare, concluzia Tribunalului potrivit căreia aceste motive sunt inadmisibile încalcă dreptul lor la o cale de atac efectivă, prevăzut la articolul 47 din cartă. Astfel, recurentele au trebuit să formuleze o acțiune în anulare în termenul prevăzut la articolul 263 al șaselea paragraf TFUE în scopul de a se evita prescrierea drepturilor lor, în măsura în care, în caz contrar, având în vedere jurisprudența care rezultă din Hotărârea din 9 martie 1994, TWD Textilwerke Deggendorf (C-188/92, EU:C:1994:90), și-ar fi asumat riscul de a fi private de posibilitatea de a pune în discuție validitatea regulamentulului în litigiu în fața instanței unui stat membru cu ocazia unei cereri de decizie preliminară.
- 85 În această privință, recurentele amintesc că, potrivit Tribunalului, interesul lor de a invoca primele două motive ale acțiunii în anulare ar fi ipotetic, ceea ce ar implica faptul că, în cazul în care interesul de a invoca aceste motive s-ar fi născut după expirarea termenului de două luni prevăzut la articolul 263 al șaselea paragraf TFUE, ele ar fi împiedicate să se constituie parte în proceduri judiciare. O astfel de situație ar fi cu atât mai problematică cu cât una dintre recurente, Canadian Solar Emea, societate importatoare, ar fi fost în măsură să repună în discuție validitatea regulamentulului în litigiu în fața unei instanțe naționale în orice moment, dacă nu ar fi fost legată de celelalte recurente, care, în ceea ce le privește, sunt societăți exportatoare.
- 86 În al patrulea rând, recurentele susțin că Tribunalul le-a încălcat dreptul de a fi ascultate pentru că problema admisibilității primelor două motive ale acțiunii în anulare nu ar fi fost dezbătută pe deplin în fața Tribunalului. Astfel, această chestiune nu ar fi fost invocată de Consiliu și de Comisie în cursul procedurii scrise și nici nu ar fi fost abordată pe deplin în cursul ședinței în fața Tribunalului, ceea ce le-ar fi împiedicat pe recurente să demonstreze că au fabricat și au exportat din Uniune și au importat în Uniune module originare dintr-o țară terță, dar care erau expediate din China și că au importat în Uniune module originare din China, dar care erau expediate dintr-o țară terță.
- 87 În al doilea rând, recurentele consideră că Tribunalul a săvârșit o eroare la calificarea juridică a faptelor prin aceea că a concluzionat, la punctele 69-73 din hotărârea atacată, că nu aveau interesul de a invoca primul și al doilea motiv formulate în acțiunea în anulare.
- 88 Pe de o parte, ar rezulta dintr-o jurisprudență constantă a Curții că recurentele au un interes de a exercita acțiunea pentru a evita ca instituțiile să repete erori întemeiate pe o interpretare eronată a dispozițiilor regulamentulului de bază, ceea ce s-ar fi produs, de altfel, în speță, întrucât Comisia a adoptat un nou regulament, și anume Regulamentul de punere în aplicare 2017/367, care prelungește durata din regulamentul în litigiu cu încă 18 luni și care, în opinia acestora, reproduce aceleași erori.
- 89 Pe de altă parte, motivele invocate de recurente se refereau la întinderea anchetei antidumping, care ar afecta ulterior dumpingul, la prejudiciu, la legătura de cauzalitate și la interesul Uniunii care au determinat Consiliul să adopte regulamentul în litigiu.
- 90 Consiliul și Comisia solicită respingerea primului motiv ca fiind în parte inadmisibil și în parte nefondat și, în orice caz, ca fiind nefondat în ansamblu.

Aprecierea Curții

- 91 Mai întâi, Tribunalul a amintit în mod întemeiat la punctul 64 din hotărârea atacată că, în temeiul unei jurisprudențe constante a Curții, o acțiune în anulare introdusă de o persoană fizică sau juridică nu este admisibilă decât în măsura în care aceasta din urmă are un interes să obțină anularea actului atacat. Un astfel de interes presupune ca anularea acestui act să poată avea, în sine, consecințe juridice și ca acțiunea să poată astfel aduce, prin rezultatul său, un beneficiu părții care a introdus-o. Proba unui astfel de interes, care se apreciază în ziua în care acțiunea este formulată și care constituie o condiție esențială și primordială a oricărei acțiuni în justiție, trebuie să fie raportată la reclamant (Hotărârea din 18 octombrie 2018, Gul Ahmed Textile Mills/Consiliul, C-100/17 P, EU:C:2018:842, punctul 37).
- 92 După cum a arătat de asemenea Tribunalul la punctele 65 și 66 din hotărârea atacată, interesul unui reclamant de a exercita acțiunea trebuie să fie născut și actual. Acesta nu poate privi o situație viitoare și ipotetică. În raport cu obiectul acțiunii, interesul menționat trebuie să existe la momentul introducerii acesteia, sub sancțiunea inadmisibilității, și trebuie să continue să existe, până la momentul pronunțării hotărârii judecătorești, sub sancțiunea nepronunțării asupra fondului (Hotărârea din 17 septembrie 2015, Mory și alții/Comisia, C-33/14 P, EU:C:2015:609, punctele 56 și 57, precum și jurisprudența citată). Instanța de judecată poate invoca din oficiu, în orice moment al procedurii, lipsa de interes a unei părți de a-și menține cererea, ca urmare a unei fapte survenite după data actului de sesizare a instanței (a se vedea în acest sens Hotărârea din 18 octombrie 2018, Gul Ahmed Textile Mills/Consiliul, C-100/17 P, EU:C:2018:842, punctul 38).
- 93 În ceea ce privește afirmația potrivit căreia Tribunalul ar fi impus în mod incorect recurențelor să își dovedească interesul de a invoca primul și al doilea motiv ale acțiunii lor în anulare, trebuie amintit, în primul rând, că Curtea a statuat deja că un motiv de anulare este inadmisibil pentru că interesul de a exercita acțiunea lipsește atunci când, chiar admitând că el ar fi întemeiat, anularea actului atacat pe baza acestui motiv nu ar fi de natură să îi dea reclamantului câștig de cauză (a se vedea în acest sens Hotărârea din 9 iunie 2011, Evropaiki Dynamiki/BCE, C-401/09 P, EU:C:2011:370, punctul 49 și jurisprudența citată).
- 94 În privința afirmației potrivit căreia Tribunalul ar fi săvârșit o eroare în calificarea juridică a faptelor, trebuie arătat că, desigur, reiese din jurisprudența Curții că, în anumite împrejurări, un reclamant poate să mențină un interes de a solicita anularea unui act abrogat pe parcursul procesului pentru a determina autorul actului atacat să adopte în viitor modificările adecvate și să evite astfel riscul repetării nelegalității de care pretinde că este afectat acest act (Hotărârea din 6 septembrie 2018, Bank Mellat/Consiliul, C-430/16 P, EU:C:2018:668, punctul 64).
- 95 Cu toate acestea, persistența eventuală a unui astfel de interes, în scopul de a se evita ca instituțiile să reproducă erori întemeiate pe o interpretare eronată a unei dispoziții de drept al Uniunii, nu poate fi admisă într-o situație în care interesul reclamantului de a exercita acțiunea nu a existat niciodată.
- 96 Astfel, în condițiile în care, la data introducerii acțiunii în anulare, recurențele nu și-au demonstrat interesul de a invoca primele două motive, acest interes trebuie apreciat, în conformitate cu jurisprudența citată la punctele 91 și 92 din prezenta hotărâre, la data la care a fost formulată calea de atac și nu poate privi o situație viitoare și ipotetică, acestea nu pot justifica un astfel de interes prin invocarea necesității de a se evita ca instituțiile să repete erori întemeiate pe o interpretare eronată a unei dispoziții de drept al Uniunii.
- 97 În ceea ce privește afirmația potrivit căreia, în măsura în care primul și al doilea motiv ale acțiunii în anulare aveau ca obiect sfera de aplicare a anchetei antidumping, aceste argumente trebuie să fie declarate admisibile, trebuie precizat că acest argument nu poate fi primit. Astfel, faptul că, pe fond,

asemenea motive vizează elemente ale acestei anchete, cum sunt în special dumpingul, prejudiciul sau legătura de cauzalitate, nu poate, în sine, să implice admisibilitatea acestor mijloace în situația în care recurențele nu au demonstrat un interes de a invoca motivele menționate.

- 98 În consecință, la punctul 74 din hotărârea atacată, Tribunalul a concluzionat în mod întemeiat, pe baza jurisprudenței Curții amintite la punctele 91 și 92 din prezenta hotărâre, că primele două motive ale acțiunii în anulare trebuiau respinse ca fiind inadmisibile.
- 99 În al doilea rând, în ceea ce privește argumentul potrivit căruia Tribunalul ar fi încălcat articolul 47 din cartă, trebuie amintit că, în ceea ce privește protecția pe care o conferă, acest articol nu are ca obiect modificarea sistemului de control jurisdicțional prevăzut de tratate, în special a normelor referitoare la admisibilitatea acțiunilor introduse direct în fața instanței Uniunii, astfel cum rezultă și din explicațiile referitoare la acest articol 47, care, în conformitate cu articolul 6 alineatul (1) al treilea paragraf TUE și cu articolul 52 alineatul (7) din cartă, trebuie să fie luate în considerare pentru interpretarea acesteia (a se vedea în acest sens Hotărârea din 3 octombrie 2013, Inuit Tapiriit Kanatami și alții/Parlamentul European și Consiliul, C-583/11 P, EU:C:2013:625, punctul 97, precum și jurisprudența citată).
- 100 În consecință, este necesar să se constate că protecția conferită la articolul 47 din cartă nu impune ca un justițiabil să poată, în mod necondiționat, să formuleze o acțiune în anulare direct în fața instanței Uniunii împotriva actelor legislative ale Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 3 octombrie 2013, Inuit Tapiriit Kanatami și alții/Parlamentul și Consiliul, C-583/11 P, EU:C:2013:625, punctul 105).
- 101 În aceste condiții, recurențele nu pot invoca în mod valabil faptul că cerința de a demonstra un interes de a invoca un motiv de anulare ar încălca dreptul lor la o cale de atac efectivă, astfel cum este prevăzut la articolul 47 din cartă.
- 102 În plus, în ceea ce privește afirmația potrivit căreia Tribunalul ar fi încălcat dreptul recurențelor de a fi ascultate, care decurge din acest articol din cartă, trebuie să se constate că acestea nu contestă că, în ședința desfășurată în fața Tribunalului, diferitele interveniente au discutat cu privire la excepția de inadmisibilitate invocată de Consiliu, referitoare la primele două motive ale acțiunii în anulare. Astfel, recurențele nu pot afirma în mod valabil că Tribunalul nu le-a permis nici să discute toate elementele de drept care au fost decisive pentru rezultatul procedurii și nici să furnizeze elementele de probă necesare pentru a-și susține poziția.
- 103 În al treilea rând, în ceea ce privește argumentul potrivit căruia, având în vedere jurisprudența care rezultă din Hotărârea din 9 martie 1994, TWD Textilwerke Deggendorf (C-188/92, EU:C:1994:90), concluzia Tribunalului le-ar împiedica pe recurențe să inițieze acțiuni în justiție atunci când interesul lor de a invoca primul și al doilea motiv s-ar naște după expirarea termenului de două luni prevăzut la articolul 263 al șaselea paragraf TFUE, este suficient să se arate că, într-o astfel de ipoteză, jurisprudența în cauză nu ar constitui, în principiu, un obstacol pentru ca acestea să poată invoca asemenea motive în fața unei instanțe naționale.
- 104 Din toate considerațiile care precedă rezultă că primul motiv al recursului trebuie să fie respins.

Cu privire la al doilea motiv

- 105 Al doilea motiv este întemeiat pe o eroare de drept, pe de o parte, în măsura în care Tribunalul a impus recurențelor să își dovedească interesul de a invoca al treilea motiv al acțiunii în anulare și, pe de altă parte, în măsura în care Tribunalul a interpretat în mod eronat articolul 2 alineatul (7) litera (a) din regulamentul de bază coroborat cu articolul 1 alineatul (3) din acest regulament.

- 106 În primul rând, pentru aceleași motive precum cele arătate la punctele 91-98 din prezenta hotărâre, este necesar să se respingă afirmația potrivit căreia Tribunalul ar fi săvârșit o eroare de drept atunci când a impus recurentelor să își demonstreze interesul de a invoca al treilea motiv al acțiunii în anulare.
- 107 În al doilea rând, în ceea ce privește afirmația referitoare la eroarea săvârșită eventual de Tribunal în interpretarea articolului 2 alineatul (7) litera (a) din regulamentul de bază coroborat cu articolul 1 alineatul (3) din acest regulament, este suficient să se constate că punctele 90-95 din hotărârea atacată, vizate de această afirmație, fac parte dintr-o apreciere a Tribunalului formulată cu titlu suplimentar. În consecință, afirmația respectivă este inoperantă.
- 108 Prin urmare, al doilea motiv al recursului trebuie să fie respins.

Cu privire la al treilea motiv

- 109 Al treilea motiv este întemeiat pe faptul că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a statuat, pe de o parte, că Regulamentul nr. 1168/2012 se aplică în privința anchetei antidumping care a condus la adoptarea regulamentului în litigiu și, pe de altă parte, că acesta din urmă nu este afectat de o eroare de drept, deși Comisia nu s-a pronunțat asupra cererii recurentelor având ca obiect obținerea TEP.

Argumentele părților

- 110 În ceea ce privește, în primul rând, aplicarea Regulamentului nr. 1168/2012, recurentele amintesc că acest regulament, care a modificat regulamentul de bază, a fost adoptat în urma Hotărârii din 2 februarie 2012, Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul (C-249/10 P, EU:C:2012:53), în care Curtea a considerat că faptul că Comisia s-a abținut să se pronunțe cu privire la o cerere privind TEP constituie o încălcare a regulamentului de bază care afectează astfel regulamentul care instituie taxele antidumping în discuție în cauza în care s-a pronunțat această hotărâre.
- 111 Acestea consideră că modificarea introdusă în prezenta cauză prin Regulamentul nr. 1168/2012 a limitat dreptul de a solicita acordarea TEP numai la producătorii-exportatori incluși în eșantionul anchetei antidumping în cauză. Cu toate acestea, Tribunalul ar fi statuat în mod eronat că această modificare era aplicabilă în privința prezentei anchete antidumping și că nu era vorba despre o aplicare retroactivă a legii, întrucât depășirea termenului aplicabil pentru a se pronunța cu privire la o cerere de TEP nu a creat o situație definitivă pentru recurate.
- 112 În opinia acestora, o astfel de concluzie a Tribunalului le privează de dreptul de a li se analiza cererea de acordare a TEP și autorizează în mod nejustificat Comisia să eludeze obligația de a se pronunța cu privire la această cerere. În măsura în care acordarea TEP ar fi condus la utilizarea prețurilor și a costurilor recurentelor, în locul celor ale unui producător dintr-o țară analogă, pentru a stabili valoarea normală aplicabilă, faptul că Comisia s-a abținut să se pronunțe cu privire la această cerere ar fi creat o schimbare definitivă care ar afecta negativ și irevocabil drepturile recurentelor.
- 113 Acestea din urmă consideră că modul în care era redactat articolul 2 alineatul (7) din regulamentul de bază, înainte și după modificarea introdusă prin Regulamentul nr. 1168/2012, nu lasă loc niciunei îndoieli. Astfel, înainte de această modificare, dispoziția respectivă prevedea că producătorii-exportatori care nu au fost incluși în eșantion, cum a fost situația recurentelor, aveau dreptul de a solicita TEP și că Comisia avea obligația de a se pronunța în favoarea sau împotriva acordării.

- 114 Ca urmare a acestei modificări, articolul 2 alineatul (7) din regulamentul de bază s-ar aplica tuturor anchetelor noi sau în curs începând de la 15 decembrie 2012. Or, în prezenta cauză, termenul acordat Comisiei pentru a se pronunța cu privire la cererea de acordare a TEP recurentelor ar fi expirat la 6 decembrie 2012, și anume înainte de intrarea în vigoare a modificării introduse prin Regulamentul nr. 1168/2012. Lipsa parcurgerii etapei care constă în a se pronunța asupra acordării TEP nu poate fi reparată prin intermediul unei aplicări retroactive a acestui din urmă regulament.
- 115 Recurente subliniază că reiese chiar din termenii dispoziției tranzitorii a modificării introduse prin Regulamentul nr. 1168/2012 că această modificare nu se aplică etapei respective în cadrul prezentei anchete antidumping, cu atât mai mult cu cât obligația Comisiei de a se pronunța asupra deciziei de acordare a TEP este o normă de fond, iar nu de formă. Astfel, jurisprudența Curții privind aplicarea în timp a normelor de formă, pe care se bazează Tribunalul la punctele 157, 159 și 160 din hotărârea atacată, ar fi inadecvată.
- 116 Expirarea termenului acordat pentru a se pronunța cu privire la o cerere privind TEP ar fi creat, contrar a ceea ce a statuat Tribunalul, fără îndoială o situație definitiv împlinită în privința recurentelor, în sensul că, contrar obligației care îi revenea, Comisia nu ar fi depășit etapa care constă în a se pronunța cu privire la acordarea sau neacordarea unui TEP.
- 117 Recurente susțin că, în cazul în care Comisia s-ar fi pronunțat în acest sens, decizia nu ar fi putut să fie modificată într-o etapă ulterioară a anchetei antidumping în defavoarea recurentelor, cu excepția cazului în care ar fi apărut noi informații care nu erau disponibile la data la care s-a luat o decizie privind acordarea TEP. Aplicarea Regulamentului nr. 1168/2012 în privința cererii de acordare a TEP formulată de recurente le-ar lipsi, așadar, *ex post* pe acestea de dreptul lor la examinarea acestei cereri, chiar dacă nu se contestă că ele beneficiază de acest drept la data la care Comisia urma să se pronunțe cu privire la cererea respectivă.
- 118 În această privință, interpretarea recurentelor privind aplicarea Regulamentului nr. 1168/2012 nu ar fi contrară modului de redactare a dispozițiilor regulamentului respectiv și, chiar admitând că ar fi astfel, modificarea introdusă prin regulamentul menționat, în măsura în care se aplică recurentelor, ar fi nelegală, întrucât este incompatibilă cu principiile securității juridice și neretroactivității.
- 119 În al doilea rând, recurente reproșează Tribunalului că a săvârșit o eroare de drept considerând, la punctele 162-165 din hotărârea atacată, că faptul că Comisia nu s-a pronunțat asupra cererii recurentelor având ca obiect obținerea TEP nu determina anularea regulamentului în litigiu. Astfel, în măsura în care modificarea prin Regulamentul nr. 1168/2012 nu era aplicabilă prezentei anchete antidumping, Comisia ar fi trebuit să se pronunțe cu privire la cererea de acordare a TEP recurentelor.
- 120 Consiliul și Comisia consideră că al treilea motiv este în parte inadmisibil și în parte lipsit de temeii.
- 121 În ceea ce privește admisibilitatea acestui motiv, acestea consideră în esență că afirmația recurentelor potrivit căreia Tribunalul ar neglija faptul că termenul acordat Comisiei pentru a se pronunța cu privire la cererea de acordare a TEP recurentelor a expirat înainte de intrarea în vigoare a acestei modificări este inadmisibilă, întrucât recurente repetă aceleași argumente precum cele prezentate în fața Tribunalului. În plus, argumentul potrivit căruia această modificare ar putea fi nelegală, în măsura în care se aplică recurentelor, ar constitui un motiv nou și, prin urmare, inadmisibil. Astfel, recurente nu au invocat în fața Tribunalului nicio excepție de nelegalitate, în temeiul articolului 277 TFUE, îndreptată împotriva articolului 2 din regulamentul de bază, astfel cum a fost redactat în urma modificării introduse prin Regulamentul nr. 1168/2012.

Aprecierea Curții

– Cu privire la admisibilitate

- 122 Cauzele de inadmisibilitate invocate de Consiliu și de Comisie nu pot fi primite.
- 123 Astfel, în primul rând, afirmația recurenților potrivit căreia Tribunalul a săvârșit o eroare de drept neluând în considerare faptul că termenul acordat Comisiei pentru a se pronunța cu privire la cererea de acordare a TEP recurenților a expirat înainte de intrarea în vigoare a Regulamentului nr. 1168/2012 urmărește, astfel cum a indicat avocatul general la punctul 43 din concluzii, să repună în discuție aplicarea de către Tribunal a normei tranzitorii prevăzute la articolul 2 din regulamentul respectiv și îndeosebi a punctului 152 din hotărârea atacată.
- 124 Trebuie amintit în această privință că, dacă un recurent contestă interpretarea sau aplicarea dreptului Uniunii de către Tribunal, aspectele de drept analizate în primă instanță pot fi rediscutate în cadrul recursului. Astfel, dacă un recurent nu ar putea să se bazeze în acest mod în recurs pe motive și pe argumente utilizate deja în fața Tribunalului, procedura recursului ar fi lipsită de o parte din sensul său (Hotărârea din 9 noiembrie 2017, SolarWorld/Consiliul, C-204/16 P, EU:C:2017:838, punctul 23 și jurisprudența citată).
- 125 Prin urmare, nu se poate susține că recurențele încearcă să obțină o simplă reexaminare a cererii introductive depuse la Tribunal.
- 126 În al doilea rând, fără a mai fi necesar să se pronunțe cu privire la excepția de inadmisibilitate ridicată de Consiliu și de Comisie conform căreia afirmația recurenților referitoare la nelegalitatea Regulamentului nr. 1168/2012 ar constitui un motiv nou, trebuie să se constate că această afirmație este, în orice caz, inadmisibilă pentru motivul că recurențele se limitează să afirme că acest regulament este nelegal din cauza incompatibilității sale cu principiile securității juridice și neretroactivității, fără să prezinte vreun element care să susțină o astfel de afirmație.
- 127 Într-adevăr, elementele recursului care nu conțin nicio argumentație prin care să se urmărească în mod precis identificarea erorii de drept care ar vicia hotărârea atacată trebuie respinse ca fiind inadmisibile (a se vedea în acest sens Ordonanța din 18 octombrie 2018, Alex/Comisia, C-696/17 P, nepublicată, EU:C:2018:848, punctul 23 și jurisprudența citată).
- 128 Rezultă că, cu excepția unei mențiuni referitoare la nelegalitatea Regulamentului nr. 1168/2012, al treilea motiv de recurs este admisibil.

– Cu privire la fond

- 129 Prin intermediul celui de al treilea motiv, recurențele susțin că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept, pe de o parte, atunci când a apreciat că Regulamentul nr. 1168/2012 se aplica în privința anchetei antidumping care a condus la adoptarea regulamentului în litigiu și, pe de altă parte, atunci când a considerat că acest din urmă regulament nu era afectat de o eroare, deși Comisia nu s-a pronunțat asupra cererii recurenților având ca obiect obținerea TEP.
- 130 Trebuie precizat în primul rând că, după cum a constatat în mod întemeiat Tribunalul la punctul 153 din hotărârea atacată, modul de redactare a articolului 2 din Regulamentul nr. 1168/2012 se opune interpretării susținute de recurenți cu privire la domeniul de aplicare al acestui regulament. Astfel, acest articol precizează cu claritate că regulamentul menționat se aplică în privința tuturor anchetelor noi și în curs începând de la 15 decembrie 2012. Or, recurențele nu contestă că, la acea dată, ancheta

antidumping care a condus la adoptarea regulamentului în litigiu era în curs de desfășurare. Astfel, la acea dată, Consiliul nu adoptase nici măsuri definitive în temeiul articolului 9 alineatul (4) din regulamentul de bază, nici o decizie în temeiul articolului 9 alineatul (2) din acest regulament.

- 131 În plus, în măsura în care articolul 2 din Regulamentul nr. 1168/2012 vizează, fără altă indicație, „[toate] anchetel[e] în curs”, recurențele nu pot invoca în mod valabil aspectul că acest articol se referă numai la anchetele în curs, în care termenul pentru a se pronunța cu privire la o cerere privind TEP nu a expirat încă.
- 132 În al doilea rând, trebuie precizat că, spre deosebire de cele susținute de recurente, depășirea termenului aplicabil în temeiul articolului 2 alineatul (7) litera (c) din regulamentul de bază, în versiunea anterioară intrării în vigoare a Regulamentului nr. 1168/2012, pentru a se pronunța cu privire la o cerere privind TEP, fără ca Comisia să fi adoptat o decizie cu privire la această cerere, nu a creat o situație definitivă pentru recurente.
- 133 Pe de o parte, după cum arată avocatul general la punctul 74 din concluzii, Comisia putea emite în mod valabil o decizie privind TEP după expirarea termenului de trei luni prevăzut la articolul 2 alineatul (7) litera (c) din regulamentul de bază, în versiunea anterioară intrării în vigoare a Regulamentului nr. 1168/2012.
- 134 În această privință, Curtea s-a pronunțat astfel deja în sensul că, chiar și în cazul în care Comisia a luat o decizie privind TEP, în temeiul articolului 2 alineatul (7) litera (c), aceasta are posibilitatea de a-și modifica decizia (a se vedea în acest sens Hotărârea din 1 octombrie 2009, Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware/Consiliul, C-141/08 P, EU:C:2009:598, punctele 111-113).
- 135 Pe de altă parte, după cum a arătat în mod întemeiat Tribunalul la punctul 160 din hotărârea atacată, situația recurențelor a fost stabilită definitiv abia după intrarea în vigoare a regulamentului în litigiu și, până la adoptarea acestuia din urmă, recurențele nu dobândiseră nicio certitudine cu privire la drepturile și obligațiile care decurg din aplicarea regulamentului de bază.
- 136 Trebuie amintit în această privință că, după cum s-a arătat deja la punctul 60 din prezenta hotărâre, rolul Comisiei se integrează în cadrul procesului de decizie al Consiliului, aceasta având sarcina, astfel cum rezultă din dispozițiile regulamentului de bază, să efectueze anchete și să decidă, pe baza acestora, încheierea procedurii sau, dimpotrivă, continuarea acesteia, adoptând măsuri provizorii și propunând Consiliului adoptarea unor măsuri definitive. Cu toate acestea, Consiliului îi revine sarcina de a se pronunța în mod definitiv.
- 137 Astfel, este necesar să se constate că, la data intrării în vigoare a Regulamentului nr. 1168/2012, situația recurențelor nu era definitivă.
- 138 Rezultă că depășirea termenului aplicabil în temeiul articolului 2 alineatul (7) litera (c) din regulamentul de bază, în versiunea anterioară intrării în vigoare a Regulamentului nr. 1168/2012, pentru a se pronunța cu privire la o cerere de acordare a TEP fără ca Comisia să fi adoptat o decizie cu privire la această cerere nu a avut nicio incidență asupra aplicabilității acestui din urmă regulament în privința anchetei antidumping care a condus la adoptarea regulamentului în litigiu.
- 139 Din ceea ce precedă rezultă că Tribunalul nu a săvârșit o eroare de drept atunci când a considerat în esență că faptul că Comisia nu s-a pronunțat asupra cererii recurențelor privind obținerea TEP nu era de natură să conducă la anularea regulamentului în litigiu.
- 140 Prin urmare, rezultă din considerațiile care precedă că al treilea motiv de recurs trebuie respins.

Cu privire la al patrulea motiv

- 141 Prin intermediul celui de al patrulea motiv, recurențele afirmă că, la punctele 202 și 205-216 din hotărârea atacată, Tribunalul a săvârșit o eroare de drept permițând Consiliului să stabilească taxa antidumping la un nivel care să compenseze prejudiciul cauzat de alți factori decât importurile care fac obiectul unui dumping și răsturnând în mod necorespunzător sarcina probei.

Argumentele părților

- 142 În primul rând, recurențele susțin că criteriul aplicat de Tribunal potrivit căruia este necesar să se ia în considerare efectul prejudiciabil al altor factori numai dacă acest efect este de o asemenea importanță încât întrerupe legătura de cauzalitate dintre prejudiciul suferit și importurile care fac obiectul unui dumping se întemeiază pe o interpretare eronată a articolului 3 alineatul (7) din regulamentul de bază coroborat cu articolul 9 alineatul (4) din acest regulament.
- 143 Astfel, în primul rând, recurențele afirmă că, pentru calcularea marjei de prejudiciu și, prin urmare, pentru stabilirea taxei antidumping în temeiul articolului 9 alineatul (4) din regulamentul de bază, Consiliul este obligat să înlăture orice prejudiciu cauzat de alți factori decât importurile care au făcut obiectul dumpingului. Această obligație a Consiliului ar juca un rol în cadrul a două etape procedurale distincte, și anume pentru a stabili existența unui prejudiciu și pentru stabilirea nivelului dreptului antidumping în conformitate cu articolul 9 alineatul (4) din regulamentul de bază. Aceste obligații ar urmări să pună în balanță interesele importatorilor, ale industriei și ale consumatorilor din Uniune, precum și ale producătorilor-exportatori din Uniune și ar evidenția, în domeniul măsurilor de protecție comercială a Uniunii, principiul general al proporționalității.
- 144 Pe de o parte, Consiliul și Comisia ar fi obligate, pentru a stabili existența unui prejudiciu, în sensul articolului 3 alineatul (7) din regulamentul de bază, să se asigure că prejudiciul cauzat de importurile care fac obiectul dumpingului, după eliminarea prejudiciului cauzat de alți factori, este „important” și că acești alți factori nu au întrerupt legătura de cauzalitate dintre aceste importuri și prejudiciu.
- 145 Pe de altă parte, recurențele susțin că, chiar în cazul în care această legătură de cauzalitate nu este întreruptă, taxele antidumping nu pot compensa industria Uniunii decât până la concurența prejudiciului cauzat de importurile care fac obiectul dumpingului, iar nu până la concurența „prejudiciului autonom” cauzat de alți factori. A decide altfel ar însemna să se acorde industriei Uniunii o protecție care depășește ceea ce este necesar. Prin urmare, pentru a stabili taxa antidumping în conformitate cu articolul 9 alineatul (4) din regulamentul de bază, Consiliul ar trebui să efectueze rectificări în privința prejudiciului cauzat de alți factori.
- 146 În al doilea rând, recurențele adaugă mai întâi că, deși Tribunalul a admis că cel puțin alți trei factori au contribuit la prejudiciul suferit de industria Uniunii și că Consiliul a recunoscut că nici el și nici Comisia nu au înlăturat prejudiciul cauzat de acești factori, Tribunalul s-a abținut să prezinte motivele pentru care impactul acestor trei factori era nesemnificativ și, prin urmare, a încălcat obligația de motivare în sensul articolului 296 TFUE. Apoi, având în vedere concluziile Tribunalului cu privire la contribuția acestor trei factori la prejudiciul suferit de industria Uniunii, Tribunalul ar fi trebuit să impună Consiliului să reducă taxa antidumping cu efectul cumulat al acestor factori. În sfârșit, atunci când a admis că factorii menționați au avut o incidență și când a conchis apoi, fără a avea vreun fapt dovedit care să susțină acest lucru, că această incidență nu a fost importantă, Tribunalul ar fi săvârșit o eroare de calificare juridică a faptelor.
- 147 În al doilea rând, în ceea ce privește pretinsa încălcare a sarcinii probei, recurențele reproșează Tribunalului că le impune să evalueze, pe bază de dovezi, incidența altor trei factori aflați la originea prejudiciului cauzat industriei Uniunii.

- 148 Mai întâi, Consiliul și Comisia ar fi obligate să se întemeieze, la stabilirea prejudiciului, pe elemente de probă pozitive, precum și pe o examinare obiectivă a tuturor faptelor pertinente de care dispun. În opinia recurentelor, revine acestor instituții sarcina de a face dovada rectificărilor care trebuie efectuate în temeiul prejudiciului cauzat de ceilalți factori. Astfel, niciun element nu ar permite să se impună această sarcină producătorilor-exportatori, mai ales atunci când motivele pentru această răsturnare a sarcinii probei sunt legate exclusiv de faptul că evaluarea care corespunde instituțiilor respective este prea complexă.
- 149 În continuare, Tribunalul ar fi impus recurentelor o sarcină a probei care ar fi imposibil de respectat. Astfel, acestea arată că nu au acces la informațiile necesare pentru a calcula incidența celorlalți factori.
- 150 În sfârșit, recurente arată că, în temeiul principiului bunei administrări, în sensul articolului 41 din cartă, Tribunalul nu poate permite Consiliului și Comisiei să se prevaleze de caracterul complex al unei evaluări pentru a se abține să efectueze o evaluare impusă prin lege, în special atunci când această abținere afectează actorii economici.
- 151 Consiliul și Comisia solicită respingerea acestui al patrulea motiv, solicitând totodată Curții să procedeze la înlocuirea unor motive.
- 152 Aceste instituții afirmă în esență că concluziile Tribunalului, care figurează la punctele 185, 191 și 193 din hotărârea atacată, sugerează în mod eronat că nivelul taxelor antidumping ar trebui să fie redus ca urmare a existenței unor factori, alții decât importurile care fac obiectul unui dumping, care ar putea afecta prejudiciul.
- 153 Ele arată că, pe de o parte, calcularea marjei de prejudiciu, în temeiul articolului 9 alineatul (4) din regulamentul de bază, și, pe de altă parte, stabilirea existenței unui prejudiciu, în sensul articolului 3 din acest regulament, reprezintă două etape diferite. Pentru a stabili marja de prejudiciu, Consiliul și Comisia ar efectua calculul pe baza prețurilor, a beneficiilor și a costurilor de producție ale industriei Uniunii, fără a lua în considerare „factorii cunoscuți, alții decât importurile care fac obiectul unui dumping”, care ar fi putut contribui la prejudiciul suferit de industria Uniunii, acești factori fiind relevanți numai pentru examinarea întreruperii legăturii de cauzalitate, în conformitate cu articolul 3 din regulamentul de bază.
- 154 Potrivit jurisprudenței Curții, nu este posibilă o analiză de atribuire la stabilirea marjei de prejudiciu în temeiul articolului 9 alineatul (4) din regulamentul de bază. Curtea, în această jurisprudență, s-ar fi pronunțat în sensul că, deși Consiliul și Comisia nu au luat în considerare, în cadrul analizei de atribuire în temeiul articolului 3 alineatul (7) din regulamentul de bază, un factor care ar fi putut contribui la prejudiciu, o astfel de eroare nu ar fi de natură să conducă la anularea regulamentelor contestate în procedurile respective, întrucât aceste instituții au demonstrat că celălalt factor nu era de natură să întrerupă legătura de cauzalitate. Ar rezulta că Curtea admite doar o singură analiză de atribuire, care ar interveni în etapa stabilirii legăturii de cauzalitate.
- 155 Astfel, articolul 9 alineatul (4) din regulamentul de bază nu poate fi interpretat în sensul că ar fi necesar să se reducă taxa antidumping pentru a ține seama de efectul altor factori. Nu ar exista nicio obligație de acest tip în sistemul Organizației Mondiale a Comerțului (OMC) sau în practica principalilor parteneri comerciali ai Uniunii, de care aceasta ține seama, în conformitate cu considerentul (4) din regulamentul de bază.
- 156 Cu titlu subsidiar, Consiliul susține că al patrulea motiv este inadmisibil și, în orice caz, nefondat. Comisia susține, cu titlu subsidiar, că acest motiv este inoperant și, în orice caz, nefondat.

Aprecierea Curții

- 157 Recurențele susțin că Tribunalul, la punctele 205-216 din hotărârea atacată, a săvârșit o eroare de drept atunci când a permis Consiliului să stabilească taxa antidumping la un nivel care să compenseze prejudiciul cauzat de alți factori decât importurile care fac obiectul unui dumping, cu încălcarea articolului 3 alineatul (7) din regulamentul de bază coroborat cu articolul 9 alineatul (4) din acest regulament. Acestea susțin de asemenea că, la punctele 202 și 205 din hotărârea atacată, Tribunalul a răsturnat în mod necorespunzător sarcina probei.
- 158 Consiliul și Comisia solicită înlocuirea unor motive, susținând că aprecierea Tribunalului, care figurează la punctele 185 și 191-193 din hotărârea atacată, conține o interpretare eronată a articolului 9 alineatul (4) din regulamentul de bază, în măsura în care aceasta implică faptul că nivelul taxelor antidumping trebuie să fie redus ca urmare a existenței unor factori, alții decât importurile care fac obiectul dumpingului, care ar putea afecta prejudiciul.
- 159 Cu titlu introductiv, trebuie să se arate că această cerere de înlocuire a unor motive este admisibilă în măsura în care constituie o apărare împotriva celui de al patrulea motiv formulat de recurențe (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 iulie 2013, Ziegler/Comisia, C-439/11 P, EU:C:2013:513, punctul 42) și că această cerere vizează punctele 185 și 191-193 din hotărârea atacată, care cuprind, astfel cum rezultă din cuprinsul punctului 196 din această hotărâre, principiile pe baza cărora Tribunalul a examinat temeinicia argumentelor recurențelor referitoare la al șaselea motiv de anulare și a cărei apreciere este repusă în discuție în cadrul acestui al patrulea motiv.
- 160 Prin urmare, în cadrul analizei celui de al patrulea motiv menționat, trebuie examinată, în primul rând, temeinicia acestei cereri de înlocuire a unor motive.
- 161 La punctul 191 din hotărârea atacată, Tribunalul a arătat că, deși articolul 9 alineatul (4) din regulamentul de bază nu impunea instituțiilor Uniunii nicio metodologie specifică pentru a se asigura că taxa antidumping nu depășește ceea ce este necesar pentru a contracara efectele prejudiciabile ale importurilor produsului care face obiectul dumpingului, acestea trebuiau, în acest cadru, să ia în considerare concluziile la care au ajuns în cadrul analizelor efectuate în temeiul articolului 3 alineatele (6) și (7) din acest regulament.
- 162 Tribunalul adaugă la punctul 192 din hotărârea atacată că, în caz contrar, ar persista un risc ca măsurile de apărare comercială în discuție să depășească ceea ce este necesar în raport cu obiectivul pe care îl urmăresc, și anume eliminarea efectelor prejudiciabile, astfel încât acestea ar putea conferi de asemenea o protecție împotriva efectelor negative ale altor factori decât importurile care fac obiectul dumpingului.
- 163 Or, acest raționament nu este afectat de erori de drept.
- 164 Trebuie amintit că articolul 3 alineatul (7) din regulamentul de bază prevede că factorii cunoscuți, alții decât importurile care fac obiectul dumpingului, care cauzează în același timp un prejudiciu industriei Uniunii sunt examinați astfel încât prejudiciul cauzat de acești alți factori să nu fie atribuit importurilor care fac obiectul unui dumping, în sensul alineatului (6) al articolului 3 menționat. Acest din urmă alineat precizează că trebuie demonstrat cu ajutorul tuturor elementelor doveditoare pertinente prezentate că importurile care fac obiectul unui dumping cauzează un prejudiciu important industriei Uniunii.
- 165 La momentul stabilirii sale, instituțiile Uniunii au obligația de a examina dacă prejudiciul pe care înțeleg să îl rețină decurge efectiv din importurile care au făcut obiectul unui dumping și de a nu lua în considerare niciun prejudiciu care decurge din alți factori și în special pe cel care și-ar avea cauza în propriul comportament al producătorilor Uniunii (Hotărârea din 16 aprilie 2015, TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, punctul 35 și jurisprudența citată).

- 166 În acest sens, Consiliul și Comisia au obligația să verifice dacă efectele acestor alți factori nu au fost de natură să întrerupă legătura de cauzalitate dintre, pe de o parte, importurile respective și, pe de altă parte, prejudiciul suferit de industria Uniunii. Acestea au de asemenea obligația să verifice, astfel cum a amintit Tribunalul la punctul 185 din hotărârea atacată, că prejudiciul determinat de acești alți factori nu este contabilizat în stabilirea prejudiciului, în sensul articolului 3 alineatul (7) din regulamentul de bază, și că, prin urmare, taxa antidumping aplicată nu depășește ceea ce este necesar pentru eliminarea prejudiciului cauzat de importurile care fac obiectul unui dumping (Hotărârea din 16 aprilie 2015, *TMK Europe*, C-143/14, EU:C:2015:236, punctul 36 și jurisprudența citată).
- 167 Această din urmă cerință se bazează pe obiectivul normelor vizate la articolul 3 alineatele (6) și (7) din regulamentul de bază, potrivit căruia industria Uniunii nu poate obține o protecție care să depășească ceea ce este necesar pentru a contracara efectele prejudiciabile ale importurilor care fac obiectul dumpingului (a se vedea în acest sens, în materie de subvenții, Hotărârea din 3 septembrie 2009, *Moser Baer India/Consiliul*, C-535/06 P, EU:C:2009:498, punctul 90, precum și, în materie de măsuri antidumping, Hotărârea din 19 decembrie 2013, *Transnational Company „Kazchrome” și ENRC Marketing/Consiliul*, C-10/12 P, nepublicată, EU:C:2013:865, punctul 39).
- 168 Or, în acest context, trebuie precizat că Tribunalul a considerat în mod întemeiat că articolul 9 alineatul (4) din regulamentul de bază urmărește de asemenea garantarea acestui obiectiv. Astfel, potrivit acestei dispoziții, în cazul în care din constatarea definitivă a faptelor reiese că există dumping și prejudiciu care a rezultat din acesta, iar interesul Uniunii necesită o acțiune, se impune o taxă antidumping definitivă de către Consiliu, fiind necesar însă ca valoarea taxei antidumping să nu depășească marja de dumping stabilită sau chiar să fie mai mică decât această marjă în cazul în care această taxă mai mică este suficientă pentru a elimina prejudiciul cauzat industriei Uniunii.
- 169 Pentru ca valoarea taxei antidumping, impusă potrivit articolului 9 alineatul (4) din regulamentul de bază, să nu depășească ceea ce este necesar pentru a contracara efectele prejudiciabile ale importurilor care fac obiectul dumpingului, este necesar ca respectivul quantum să nu țină seama de efectele prejudiciabile cauzate de alți factori decât importurile respective. Cu alte cuvinte, astfel cum reiese în esență din cuprinsul punctelor 191 și 192 din hotărârea atacată, trebuie ca Consiliul și Comisia să țină seama, în vederea stabilirii acestui quantum, de concluziile la care au ajuns aceste instituții în urma examinării privind stabilirea existenței unui prejudiciu, în sensul articolului (3) alineatele (6) și (7) din acest regulament.
- 170 Această constatare este în plus confirmată de modul de redactare a articolului 9 alineatul (4) din regulamentul de bază, care, în cuprinsul primei sale teze, vizează „dumping[ul] și prejudiciu[l] care rezultă din acesta”. Astfel, după cum a arătat în mod întemeiat Tribunalul la punctul 189 din hotărârea atacată, termenul „prejudiciu” din cuprinsul ultimei teze a aceluiași alineat, trebuie înțeles în același mod, ca referindu-se la prejudiciul care rezultă din dumping, altfel spus la prejudiciul cauzat exclusiv de importurile care fac obiectul dumpingului.
- 171 Aceeași constatare este confirmată deopotrivă la articolul 9 alineatul (5) din regulamentul de bază, din care rezultă că valoarea taxelor antidumping trebuie să fie adecvată fiecărui caz, în mod nediscriminatoriu, iar taxele trebuie impuse la importurile unui produs, indiferent din ce sursă provin, despre care s-a constatat că fac obiectul unui dumping și produc un prejudiciu.
- 172 Prin urmare, cererea de înlocuire a unor motive formulată de Consiliu și de Comisie trebuie să fie înlăturată.
- 173 În ceea ce privește motivul invocat de recurență, trebuie să se amintească în primul rând că, astfel cum rezultă din cuprinsul punctelor 164-172 din prezenta hotărâre, Tribunalul nu a interpretat articolul 9 alineatul (4) din regulamentul de bază în sensul că permite Consiliului să stabilească taxa antidumping la un nivel care să compenseze prejudiciul cauzat de alți factori decât importurile care fac obiectul unui dumping.

- 174 În plus, trebuie precizat că Tribunalul a afirmat la punctul 206 din hotărârea atacată că, în orice caz, examinarea fragmentelor respective din regulamentul provizoriu și din regulamentul în litigiu nu lasă să se întrevadă că alți factori decât importurile care fac obiectul unui dumping au fost luați în considerare la stabilirea prejudiciului. Tribunalul a adăugat că acest lucru este cu atât mai valabil cu cât recurențele nu au invocat nicio eroare vădită de apreciere în ceea ce privește analiza factorilor respectivi.
- 175 Or, în domeniul politicii comerciale a Uniunii și, în mod cu totul special, în domeniul măsurilor de protecție comercială, instituțiile Uniunii dispun de o putere largă de apreciere datorită complexității situațiilor economice, politice și juridice pe care acestea trebuie să le analizeze (Hotărârea din 3 septembrie 2009, Moser Baer India/Consiliul, C-535/06 P, EU:C:2009:498, punctul 85 și jurisprudența citată).
- 176 În speță, trebuie să se constate că recurențele nu contestă în mod detaliat și specific constatarea Tribunalului de la punctul 206 din hotărârea atacată conform căreia acestea nu au invocat în fața sa nicio eroare vădită de apreciere a instituțiilor în ceea ce privește analiza, la stabilirea prejudiciului, a altor factori decât importurile care fac obiectul dumpingului.
- 177 În aceste condiții, nu poate fi reținută afirmația recurențelor privind faptul că Tribunalul a permis Consiliului și Comisiei să impună un nivel de drept antidumping prin eliminarea atât a prejudiciului cauzat de importurile în litigiu, cât și a celui cauzat de alți factori.
- 178 În al doilea rând, în ceea ce privește afirmația referitoare la răsturnarea sarcinii probei, trebuie amintit că, desigur, Consiliul și Comisia au obligația de a examina dacă prejudiciul pe care înțeleg să îl rețină pentru a adopta măsura antidumping decurge efectiv din importurile care au făcut obiectul unui dumping și de a înlătura orice prejudiciu care decurge din alți factori. Cu toate acestea, după cum a amintit în mod întemeiat Tribunalul la punctul 188 din hotărârea atacată, revine părților care invocă nelegalitatea unui regulament antidumping sarcina de a prezenta elemente de probă de natură să demonstreze că alți factori decât cei care se raportează la importuri au putut avea o asemenea importanță, încât erau de natură să repună în discuție existența unei legături de cauzalitate între prejudiciul suferit de industria Uniunii și importurile care au făcut obiectul unui dumping (a se vedea în acest sens Hotărârea din 16 aprilie 2015, TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, punctele 41 și 42, precum și jurisprudența citată).
- 179 În această privință, la punctul 205 din hotărârea atacată, Tribunalul a arătat că recurențele nu au prezentat în fața Tribunalului vreun argument și nici, cu atât mai puțin, vreo probă de natură să demonstreze că factorii la care acestea au făcut referire au avut un impact de o asemenea importanță, încât existența unui prejudiciu adus industriei Uniunii, precum și a legăturii de cauzalitate dintre acest prejudiciu și importurile care fac obiectul unui dumping nu mai erau fiabile în raport cu obligația Consiliului și Comisiei de a înlătura orice prejudiciu care decurge din alți factori. Or, o astfel de afirmație nu a fost contestată în fața Curții
- 180 Pe de altă parte, Tribunalul a afirmat, la punctul 202 din hotărârea atacată, că recurențele nu au contestat și nici nu au demonstrat în fața sa caracterul eronat al afirmației Consiliului potrivit căreia o cuantificare a efectelor imputabile altor factori nu era posibilă. Or, recurențele nu repun în discuție, în recursul formulat, această afirmație a Tribunalului referitoare la lipsa unei contestări a susținerilor Consiliului în cadrul acțiunii în primă instanță.
- 181 Astfel, contrar celor susținute de recurențe, Tribunalul nu a săvârșit erori de drept în ceea ce privește aplicarea criteriilor referitoare la administrarea probelor.
- 182 În consecință, al patrulea motiv trebuie respins.
- 183 Având în vedere considerațiile care precedă, recursul trebuie respins.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 184 Potrivit articolului 184 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții, atunci când recursul nu este fondat, Curtea se pronunță asupra cheltuielilor de judecată.
- 185 Potrivit articolului 138 alineatul (1) din acest regulament, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din același regulament, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.
- 186 Întrucât Canadian Solar Emea, Canadian Solar Manufacturing (Changshu), Canadian Solar Manufacturing (Luoyang), Csi Cells Co., precum și Csi Solar Power au căzut în pretenții în recursul principal, iar Consiliul, precum și Comisia au solicitat obligarea acestora la plata cheltuielilor de judecată, se impune obligarea acestor societăți la plata cheltuielilor de judecată aferente respectivului recurs.
- 187 Conform articolului 140 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, de asemenea aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din acesta, Comisia, care a intervenit în procedura referitoare la recursul principal, suportă propriile cheltuieli de judecată.
- 188 Întrucât Comisia a căzut în pretenții în recursul său incident, iar Canadian Solar Emea, Canadian Solar Manufacturing (Changshu), Canadian Solar Manufacturing (Luoyang), Csi Cells Co., precum și Csi Solar Power au solicitat obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată, se impune obligarea acesteia din urmă la plata cheltuielilor de judecată aferente recursului incident.
- 189 Conform articolului 140 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, de asemenea aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din acesta, Consiliul, care a intervenit în procedura referitoare la recursul incident, suportă propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară și hotărăște:

- 1) Respinge recursurile.**
- 2) Obligă Canadian Solar Emea GmbH, Canadian Solar Manufacturing (Changshu) Inc., Canadian Solar Manufacturing (Luoyang) Inc., Csi Cells Co. Ltd și Csi Solar Power Group Co. Ltd la plata cheltuielilor de judecată aferente recursului principal.**
- 3) Comisia Europeană suportă propriile cheltuieli de judecată aferente recursului principal.**
- 4) Comisia Europeană suportă cheltuielile de judecată aferente recursului incident.**
- 5) Consiliul Uniunii Europene suportă propriile cheltuieli de judecată aferente recursului incident.**

Semnături